

Interview met meneer A.J.H. Gietelink (28 juli 1927) humanistische gemeenschap Noordoost Twente (Almelo), Humanistische kring Bilthoven en humanistische gemeenschap Utrecht, Interview afgenomen de dato 30 mei 2017 op de locatie Huis ter Heide, Rembrandtlaan 26 a.

Kader: het Oral History project 'Sprekend Humanisme'.

Opdrachtgever: Het Humanistisch Historisch Centrum in samenwerking met het Humanistisch Verbond.

Uitvoerende: Het Humanistisch Historisch Centrum.

Doelgroep: mensen die in de periode vanaf de oprichting van het Humanistisch Verbond (1946) tot tien jaar erna (1956) lid zijn geworden van het Verbond en van een lokale HV gemeenschap.

Doel: inzicht te krijgen wat het lidmaatschap van een lokale HV gemeenschap inhield. Voorts inzicht krijgen in wat humanistische waarden zijn voor deze groep respondenten uit de begintijd van het Verbond.

Soort interview: levensloopinterview.

Interviewer: Roy Jansen (HHC).

Onderwerpen: gezin, jeugd, vrijzinnig hervormd, catechismus, Tweede Wereldoorlog, Arbeitseinsatz, Vrijzinnig Democraten, Christen Unie, PvdA, Prometheus, Vereniging van de Utrechtse Geografie Studenten, de Vrijzinnige Christelijke Studenten Bond (VCSB), de Studenten Vereniging op Humanistische Grondslag (SVHG), Humanitas, Humanistisch Café, Russisch Orthodoxe Kerk, Omroep Max, VPRO, Tientjeslid, NRC, Tubantia, minister Oud van Financiën, Kees Boeke, professor Oldewelt, Brandt Corstius, Stuiveling, Anton Constandse, van Praag, Hans Vos, Ida Gerhardt, Boris van der Ham, Trump, drs. Karel de Bruijn, Christa Compas, Lies Gietelink-Govers, burgemeester Ravesloot, Willem Thomassen, Linda de Wit, Bert Gasenbeek, studenten kampen, humanistische opvoeding, congres Hilversum.

Interview A.J.H. Gietelink

(inleidend gesprekje)

#00:00:14-9# I: Goedemorgen meneer Gietelink (woonachtig te Almelo, gesprek in Huis ter Heide, 28 juli 1927) ik ben bij u op bezoek om een interview af te nemen in het kader van het project *Sprekend Humanisme*. Het is vandaag 30 mei 2017, het interview wordt afgenomen door Roy Jansen en zoals altijd beginnen wij met de vraag: Kunt u iets over uw achtergrond vertellen, over het nest of het gezin waaruit u komt?

#00:00:40-7# R: Ja, ik kom uit een middenstandsgezin uit Almelo en mijn ouders waren vrijzinnig hervormd. Ik heb ook nog catechisatie gehad, ik had een nogal liberale dominee die eigenlijk wat meer sprak over Schweitzer en Bach dan over Jezus Christus. Maar dat vond ik geen bezwaar. Ik ben op een openbare school geweest, de Rijks Hogere Burgerschool in Almelo

#00:01:15-6# I: Na de lagere school bent u naar de Rijks Hogere, de HBS, gegaan?

#00:01:22-6# R: De HBS. En daar heb ik eindexamen gedaan HBS-A in 1944, op 6 juni 1944 was de eerste examendag. Dat was de dag van de invasie. Dat examen is nog gewoon doorgegaan. We hadden wel instructie dat we onder de tafel moesten gaan zitten als er luchtalarm kwam, maar dat is allemaal goed afgelopen. Niet alles is goed afgelopen in de oorlog, maar het is toch op zijn pootjes terecht gekomen. We hebben nog wel inval van de Duitsers bijvoorbeeld, mijn vader is nog gegijzeld geweest en heeft nog een tiental dagen in het Huis van Bewaring gezeten in Almelo en ik had eigenlijk in de Arbeitseinsatz ontmoeten, maar ik ben dus ondergedoken en toen die Duitsers kwamen, liep ik in een korte broek, hebben ze mij laten lopen.

#00:02:11-7# I: Ze dachten dat u te jong was eigenlijk, heel goed, strategisch (gelach). Maar dus uit een middenstandsgezin, vrijzinnig hervormd. Ook nog politiek actief, uw ouders of uw vader?

#00:02:25-7# R: Niet echt politiek actief, maar mijn vader stemde op de vrijzinnig democraten en dat was destijds Oud. Die was ook minister van Financiën.

#00:02:36-1# I: Ah, de voorloper van de VVD.

#00:02:40-0# R: Ja, maar ik zou haast zeggen een beetje meer naar links. Een beetje D66-achtig. Maar goed, hij was daar niet echt actief in.

#00:02:51-5# I: Nee, hij stemde daarop. Oké, dus vrijzinnig hervormd, u vertelde al over uw dominee die meer over Schweitzer en Bach praatte, dan over Jezus en over God, maar via een omweg natuurlijk wel daar uitkwam, hè?

#00:03:04-9# R: Ja.

#00:03:04-9# I: Toen bent u naar de lagere school en naar de HBS gegaan. Dat was

in 1944, op de dag van de invasie in Normandië en daarna?

#00:03:15-5# R: Daarna ben ik dus ondergedoken, omdat wij in het najaar van '44 als 16-jarigen en ouder in de Arbeitseinsatz moesten. Ik heb zelfs, dat vind ik wel flink van mezelf, overwogen om een zwager van onze winkeljuffrouw, vader van kinderen, die in Duitsland moest werken, om die naar huis te krijgen door zelf ernaartoe te gaan.

#00:03:53-3# I: Dus u wilde zich opofferen voor die man.

#00:03:54-9# R: Ja. En dat is eigenlijk wel heel nobel (gelach).

#00:04:01-6# I: Ja, maar u hebt dat niet gedaan.

#00:04:05-4# R: Nee, de dominee is er nog aan te pas gekomen en een aantal andere mensen die zeiden: 'Jongen, dat moet je niet doen, want ze pakken jou en ze laten hem niet vrij.'

#00:04:14-1# I: Precies.

#00:04:14-1# R: Dus dat moet je niet doen! Nou, dat heb ik dus ook niet gedaan (lachend).

#00:04:18-7# I: Maar u had het over, uw ouders waren een middenstandsgezin, die hadden een winkel?

#00:04:21-7# R: Ja, die hadden een winkel en een kleine fabriek die aan het eind van de crisisjaren toch gestopt is voordat het verkeerd ging. Maar ik was dus, zeg maar, de gegoede middenstand. Wij woonden aan een grote straat.

#00:04:36-8# I: Wat voor fabriek was dat dan? Wat werd er gemaakt?

#00:04:37-7# R: Mayonaissefabriek, een kleine Calvé was het.

#00:04:39-5# I: Aha! Bestaat niet meer?

#00:04:45-0# R: Bestaat niet meer. Het ging op een gegeven moment niet zo goed en toen zeiden ze: 'Laat ik er maar mee ophouden, want ik wil niet in financiële moeilijkheden komen.' Het is jammer dat we niet overgenomen zijn door Calvé. Maar goed.

#00:04:55-9# I: Zo gaan die dingen. Ja.

#00:04:58-7# R: Ik mag niet mopperen. Ik kon in Utrecht terecht, om te beginnen, bij een getrouwde zuster van mij, die daar woonde in Oog in Al.

#00:04:58-1# I: Dus na de HBS heeft u ondergedoken gezeten tot na de oorlog, in ieder geval tot de bevrijding, en daarna bent u gaan studeren in Utrecht?

#00:05:17-5# R: Ik heb in de bevrijding nog enige functie gehad als padvinder, want wij werden geronseld om mee te helpen met de Canadezen, dus ik was onder andere verkeersagent daar van de tankcolonnes (gelach) met een padvindersuniform en een oranje sjerp en we moesten ook munitiedepots bewaken. We kregen een, hoe heet zoiets, een pistoolmitrailleur in handen gedrukt waar ik nog nooit mee geschoten had (lachend)

#00:05:49-8# I: Echt waar? En u was toen 16, 17, 18 jaar?

#00:05:51-7# R: 17 jaar ja.

#00:05:55-1# I: Dus u heeft als agent de tanks...?

#00:05:57-8# R: Ja, dat is een leuk gevoel om (onverstaanbaar, beiden hard lachend) Maar goed, toen ben ik dus in Utrecht gaan studeren, bij die zuster in Oog in Al heb ik een kamer gekregen. Ik heb sociale en economische geografie gedaan aan de Drift in Utrecht en ik had als bijvak geschiedenis op het Domplein in het oude Universiteitsgebouw. Daar heb ik ook mijn kandidaats gedaan, toen moest ik in militaire dienst en dat heeft me twee jaar gekost. En toen ben ik op een gegeven moment nog als werkstudent bij Kees Boeke gekomen, die ik zeer bewonderde. Die had ik gehoord in de schouwburg in Utrecht en dat sprak me erg aan. En Juliana was daar ook.

#00:06:49-7# I: Haar kinderen hebben daar toch ook gestudeerd?

#00:06:50-2# R: En die heeft daar een tijdje haar kinderen gehad, ja. Die waren al weg trouwens toen ik kwam, want die kinderen vonden het niet zo leuk, want die moesten op die school schoonhouden, inclusief de toiletten. Dat vonden ze niet zo leuk en hun vader vond het ook niet leuk, want die Kees Boeke was een pacifistisch iemand, een idealistisch, pacifistisch, een beetje zoals Juliana was natuurlijk. En Juliana en Bernhard, dat ging al niet zo goed. Die kinderen zijn toen naar het Baarnsch Lyceum gegaan.

#00:07:21-0# I: Oké. Ik maak even een sprong. Dus u studeert in Utrecht, kunt u iets over uw studententijd vertellen?

#00:07:25-6# R: Ja, dat is allemaal nogal aardig verlopen. Ik was eerst lid van Unitas en later van een progressieve club, dat heette Prometheus, en van de Vereniging van Utrechtse Geografie Studenten, dat was een hele aardige studentenclub en ik ben na mijn militaire dienst aan mijn doctoraal begonnen en toen ben ik lid geworden van twee ideologische studentenverenigingen. De VCSB, de Vrijzinnig Christelijke Studenten Bond, en de SVHG, de Studenten-Vereniging op Humanistische Grondslag.

#00:08:19-1# I: En dan spreken we over '46, '47?

#00:08:18-8# R: '48, zoiets, in die tijd, '49 misschien? Ben ik in '49 lid geworden?

#00:08:28-5# I: Ja.

#00:08:28-5# R: Want ik werd toen gevraagd in het bestuur van die beide clubs (I: de SVHG en de) VCSB. En de leukste meisjes zaten bij de VCSB (gelach), maar ik heb toch gekozen voor de SVHG, want ik merkte dus toch dat ik daar het meeste bij thuishoorde. En toen ben ik ook lid geworden van het Humanistisch Verbond.

#00:08:54-5# I: Wat trok u aan in die SVHG?

#00:08:55-3# R: Ik vond gewoon dat ik toch niet geloofde in de christelijke verhalen. Ik heb de christelijke verhalen natuurlijk wel geaccepteerd, want die zijn een belangrijk cultuurgoed, dat zie je in de schilderijen van het Rijksmuseum om maar eens iets te noemen. Dus ik ben ook wel blij dat ik nog enige kennis heb gehad van de bijbel, maar ik merkte toch dat ik daar niet meer in geloofde. Dus ik heb gezegd: dan moet ik ook de consequentie maar trekken en humanist worden. Toen ben ik dus in dat bestuur van de SVHG een bestuurslid van de SVHG Amsterdam tegengekomen, dat is mijn latere vrouw. Dat was een besturenweekend hier in 't Gooi en daar heb ik haar ontmoet en dat was in 1953 en we hebben ons in '54 verloofd, op de brug over de Herengracht bij de Amstel. Daar had zij een kamer en in '56 zijn we getrouwd en hebben we hier aan de Hobbemalaan in Bilthoven op de eerste verdieping van een villaatje gezeten, want die oude dame moest in die tijd nog wat ruimte verhuren van de gemeente. Er was nog wat woningnood.

#00:10:27-1# I: Maar u maakt nu een grote sprong, he? U was lid geworden van de SVHG omdat u eigenlijk het christendom om dat zo te zeggen, enigszins ontgroeid was. Wat waren de activiteiten van de SVHG, wat gebeurde daar zoal?

#00:10:43-4# R: Die hield dus lezingen.

#00:10:50-9# I: Er werden mensen uitgenodigd om te komen spreken? (R: Ja) Kunt u zich nog herinneren wie daar geweest zijn?

#00:10:57-2# R: We hebben ook wel eens een paar keer wat coryfeeën uit die tijd gesproken. Oldewelt, kan dat? Professor Oldewelt? (I: Zou kunnen) Dat was een filosoof. (I: Mij zegt de naam niks) Nee, maar was destijds een man die

#00:11:11-1# I: Zitten daar geen namen bij die u kent? Brandt Corstius, Stuiveling.

#00:11:14-4# R: Ja, ik ken die mensen wel van horen zeggen. (I: Anton Constandse). Die kwamen dan spreken ergens en daar ging ik wel eens naartoe. Stuiveling bijvoorbeeld. (lachend) Die was nogal een felle. Die had dan allerlei verhalen over hoe de mensen in het verleden gemarteld zijn geworden door de Inquisitie enzo, dat soort dingen. Dat zijn ook heel akelige verhalen natuurlijk.

#00:11:53-1# I: Natuurlijk, ja.

#00:11:53-1# R: En hij was natuurlijk heel goed van de tongriem gesneden, mag je

wel zeggen.

#00:11:58-6# I: Ja, en onderlegd. Hij was hoogleraar hè?

#00:12:00-9# R: Hij was hoogleraar Nederlands, geloof ik.

#00:12:02-6# I: Nederlandse Taal- en Letterkunde.

#00:12:05-2# R: En Van Praag was natuurlijk ook een goede spreker. En Brandt Corstius was ook een goede spreker. Ik heb die mensen dus wel horen spreken en ze spraken dus ook voor de radio.

#00:12:19-1# I: Ja precies, zondagpraatjes. Dus er werden door de SVHG lezingen georganiseerd. (onderbreking ivm inkomend telefoontje).

#00:12:31-0# I: We waren gebleven bij Stuiveling, Brandt Corstius.

#00:12:36-3# R: O ja, wat de SVHG deed. De SVHG hield dus, eens in de maand, geloof ik, een bijeenkomst voor studenten die dan lid waren van de SVHG en belangstellenden. Die had dan ook nog 'es een kamp. Ik heb in zo'n kamp dan ook mijn vrouw verder leren kennen en wij deden ook iets voor kinderen.

#00:13:10-5# I: Kampen organiseren?

#00:13:14-8# R: Ja.

#00:13:17-5# I: Ik heb in Bilthoven een paar weken geleden meneer Vos gesproken.

#00:13:17-5# R: Ja! Hans Vos! (I: Ja, Hans Vos) Die leeft nog dus?

#00:13:17-5# I: Ja, die leeft zeker nog. (R: Die is van mijn leeftijd). Die zat in dezelfde tijd op de SVHG als u. Hij vertelde inderdaad dat hij kampen organiseerde voor middelbare-schoolleerlingen.

#00:13:33-9# R: Dat klopt! In Hellendoorn. Zijn vader was daar directeur van een verpleeghuis. (I: Hij was arts). Dat was voor de tuberculose (lachend) (I: Klopt). En daar in de buurt was dus een boer en daar mochten wij dan kamperen en die Hans Vos heeft daar een rol in gespeeld dat daar ook middelbare scholieren konden kamperen. Dat is leuk, ja.

#00:14:04-8# I: En hij vertelde mij, dat hij eigenlijk door het HV, het Humanistisch Verbond, werd gekapitteld omdat hij met middelbare scholieren op pad ging, dat was te elitair. Dus hij had zich meer moeten richten tot arbeiderskinderen, dat vertelde hij me. Maar dat is leuk dat u hem kent.

#00:14:18-0# R: Ja, leuk! Waar woont 'ie?

#00:14:17-5# I: Hij woont op de Overboslaan in Bilthoven. Een prachtig huisje ook,

hij is redelijk in goeden doen nog. Hij is gepromoveerd, fysisch-natuurkundige geworden.

#00:14:33-2# R: Ja, hij was nogal knap.

#00:14:33-9# I: In Amerika gewerkt en gestudeerd.

#00:14:37-5# R: Leuk! Goh, ik zal hem opzoeken.

#00:14:39-8# I: Wilt u het telefoonnummer hebben? (R: Ja!) Zullen we dat straks even doen? Grappig, joh. (gelach) Dus, die SVHG, ik heb het hier ook staan, dat is nog uit het interview met Hans Vos. Dus er werd van alles georganiseerd.

#00:14:58-5# R: Heb je hem weer aangezet?

#00:15:03-6# I: Hij staat aan, even kijken, ja, hij staat aan. Dus er werd van alles georganiseerd bij die SVHG. Dus de belangstelling voor het humanisme was er, toen bent u ook lid geworden van het HV. Maar bent u ook lid geweest van een gemeenschap? Je had dus die studentenvereniging.

#00:15:14-9# R: Ik was denk ik lid van de gemeenschap Utrecht. Ik kan me dat niet meer zo herinneren, daar was ook wel eens wat. Ik heb daar zelfs ook eens een keer een lezing gehouden op een kamerbijeenkomst, over een socioloog.

#00:15:35-0# I: Weet u nog wie? Nederlandse socioloog?

#00:15:46-3# R: Nee, een Duitse.

#00:15:46-3# I: Simon (?)

#00:15:53-3# I: Misschien schiet het nog te binnen. Maar dat is eenmalig geweest.

#00:15:59-5# R: Ja, dat was eenmalig. Maar goed, ik ben dus, denk ik, wel lid geweest van de gemeenschap Utrecht (lachend), maar mijn activiteit lag dus in de studentenvereniging. Ik was daar vice-voorzitter en de voorzitter liet meestal verstek gaan. Dus ik moest daar wel een boel voor hem opknappen.

#00:16:18-9# I: U had veel te doen. En wanneer is het / toen u afgestudeerd bent, bent u ook gestopt met die SVHG natuurlijk, maar wel lid gebleven van het HV en ook lid gebleven van de gemeenschap. (R: Ja). Want, na uw afstuderen, bent u toen uit Utrecht vertrokken of?

#00:16:35-2# R: Ja, (denkt na) want ik ben in '56 getrouwd en toen was ik dus al als werkstudent werkzaam als docent bij Kees Boeke, dat heette overigens medewerker en leerlingen heetten werkers (lacht).

#00:16:53-6# I: Maar als werkstudent, u was nog niet afgestudeerd.

#00:16:56-6# R: Ik was toen nog niet afgestudeerd, ik ben ik '56 dus afgestudeerd. Mijn schoonvader, latere schoonvader, we hadden al eerder willen trouwen, die zei: jongen, je mag mijn dochter trouwen, maar je moet eerst afstuderen. En dat zei hij tegen zijn dochter ook. Dus we zijn allebei afgestudeerd in '56 en zijn daarna dus nog twee jaar hier in Bilthoven geweest aan de Hobbemalaan. Ik kan me eigenlijk niet herinneren dat ik daar lid was van de kring Bilthoven, ik kan me dat eigenlijk niet herinneren. Maar ja, die werkplaats was natuurlijk ook een verzamelclub van progressieve lieden, waaronder humanisten. Eén van die mensen was Ida Gerhardt.

#00:17:44-3# I: Aha, de dichteres.

#00:17:46-6# R: Ja, die gaf klassieke talen. Maar goed, toen kwam ik dus naar Almelo toe.

#00:17:53-4# I: Dus in '56 afgestudeerd en ook getrouwd, nog twee jaar hier in Bilthoven gewoond, op een etage in een kleine villa. Dat was dus in 1958 toen u vertrok naar Almelo. (R: Ja). Maar nog steeds lid van het Humanistisch Verbond (R: Ja). Uw vrouw ook.

#00:18:12-4# R: Ja.

#00:18:12-4# I: Hoe ging het daar dan in Almelo in '58. Bent u...

#00:18:19-4# R: Dat zal ik u zeggen. Dat heeft mij wat verbaasd, daar werd ik zeer welkom binnengehaald, want dat was al een wat vergrijzende groep daar, blijkbaar. En daar moest ik binnen de kortste keren moest ik daar vóorzitter worden. Dat was dus in '59 of '60 ofzo. Want die voorzitter was inmiddels oud, dat was ook een (?) van dienst, directeur van een gasfabriek (?) en ja, ik vond het eigenlijk te gek.

#00:18:52-8# I: Hoe oud was u toen, in 1960?

#00:18:55-1# R: Toen was ik 33. Maar ik zei: ja, ik ben hier nog maar kort, ik ben toch niet een jongen om nu al voorzitter te worden van die club van in het algemeen mensen op leeftijd?

#00:19:13-4# I: Ja. Heeft u een idee gehad waarom u gevraagd werd om voorzitter te worden? Kenden ze uw reputatie? Kenden ze uw ...

#00:19:20-4# R: Nou ja, ik was een intellectuél.

#00:19:20-4# I: Aha.

#00:19:22-7# R: En die had je niet zoveel in Almelo. Er waren van (?) ook maar een stuk of vier mensen met een academische titel en er waren een paar honderd mensen. Dus iemand die intellectueel was, die werd dan verzocht om iets belangrijks te doen (gelach van beiden), in dit geval voorzitter te worden.

#00:19:44-5# I: Van de gemeenschap.

#00:19:44-5# R: Van de gemeenschap. Ik weet niet precies hoe dat toen heette, maar in elk geval was het Almelo en omgeving. Dat heette dan later Noordoost-Twente, want dat ging tot en met Hardenberg en dat heet nu nog Noordoost-Twente, maar het is natuurlijk vooral Almelo en directe omgeving, Wierden, Vriezenveen.

#00:20:07-6# I: Maar u heeft dus geweigerd om voorzitter te worden of heeft u het toch gedaan?

#00:20:09-0# R: Nee! Ik heb dat op een gegeven moment toch maar gedaan, want er was blijkbaar niemand anders die daarvoor in aanmerking kwam.

#00:20:19-4# I: Wat hebt u zoal gedaan als voorzitter van die gemeente?

#00:20:23-7# R: Ja, wij waren wel actief en ik was ook zeer gemotiveerd voor de rechten van de buitenkerkelijken. Wij zaten echt in een strijdpositie. We moesten bijvoorbeeld moeite doen dat er in de ziekenhuizen behalve een dominee en een pastoor, ook een humanist als aanspreekpunt kon gelden. Idem dito in de gevangenis. En er waren alleen maar een protestants en een katholiek bejaardenhuis. Wij hebben gestreefd naar een openbaar bejaardenhuis en dat deden we samen met Humanitas en de vrijzinnig-hervormden en met de doopsgezinden, met groeperingen waarvan de kinderen naar de openbare school gingen. En dat hebben we toen bereikt. Er is toen een groot bejaardenhuis bijgekomen.

#00:21:22-7# I: En is het ook gelukt om in het ziekenhuis, de gevangenis een humanist aangesteld te krijgen?

#00:21:29-9# R: Ja, dus dat was wat dat betreft duidelijk iets om ten strijde te trekken. Wat dat betreft was het niet zo gek dat ze een jonge voorzitter hadden.

#00:21:43-0# I: Er werd iets groots verricht daar in Almelo (beiden lachen).

#00:21:47-5# R: Nou, dat gaat me wel iets te ver, maar er was duidelijk iets om voor te strijden.

#00:21:57-0# I: Ja, ik begrijp het.

#00:21:55-8# R: En we hebben op een gegeven moment op een landelijk congres voorgesteld dat wij een nieuwe groepering zouden aanspreken. Want we zeiden: er zijn eigenlijk te weinig leden. Gelet op de toch vrij grote groep die buitenkerkelijk is geworden, moeten we eigenlijk niet volstaan met een ledental van pakweg 15.000 ofzo. Ik weet niet precies hoeveel er toen waren.

#00:22:25-1# I: Van het HV in het algemeen?

#00:22:27-3# R: Ja. Toen hebben wij voorgesteld om, naar analogie van iets wat geloof ik de VPRO deed ofzo, vrienden van de VPRO voor een tientje ofzo.

#00:22:43-7# I: Tientjeslid...

#00:22:43-7# R: Toen zeiden we: dat we bij het HV ook doen. Toen zeiden ze: ja, maar ja, dan worden die mensen geen lid. En wij zeiden: als je een heleboel mensen binnenkrijgt zoals toen met de VPRO, ik denk dat het de VPRO is (I: Ja, dat zou goed kunnen). Later is het ook eens gepresteerd door MAX bijvoorbeeld, een heleboel mensen lid van MAX voor een tientje ofzo. Dan heb je tenminste een hele groep adressen waarvan de meer actievelingen dan toch lid worden van het verbond. We hebben dat niet gered.

#00:23:18-8# I: U werd tegengewerkt door het HV, door het hoofdbestuur?

#00:23:20-6# R: Het hoofdbestuur heeft het congres aanbevolen om dat niet te steunen.

#00:23:27-4# I: En dan spreken we over de jaren '06, begin jaren '60.

#00:23:29-1# R: Ik geloof dat Rood toen voorzitter was.

#00:23:32-9# I: Max Rood, ja, dat zou goed kunnen. Jaren '60 denk ik.

#00:23:39-7# R: Moet ergens in de notulen nog te vinden zijn.

#00:23:41-5# I: Zeker nog te vinden, ja, ik heb dat niet paraat.

#00:23:40-0# R: Dat zou mij wel interesseren, als u dat kunt...

#00:23:46-5# I: Zullen we heel even stoppen?

#00:23:47-3# R: Ja, nou (onderbreking interview).

#00:23:51-8# I: Het interview. Dus u hebt vanuit die gemeenschap Almelo en omstreken geprobeerd met een soort tientjesactie à la VPRO of MAX het ledental of in ieder geval de belangstellenden voor het HV flink te verhogen.

#00:24:04-2# R: Want de contributie was tamelijk hoog natuurlijk.

#00:24:09-3# I: Ja, maar op het congres van het HV werd dat...

#00:24:11-7# R: ontraden en dus afgestemd.

#00:24:17-7# I: Was dat teleurstellend voor u?

#00:24:17-7# R: Ja, dat was teleurstellend.

#00:24:21-2# I: Heeft u toen even getwijfeld aan uw lidmaatschap van het HV?

#00:24:21-9# R: Nee, dat niet. Maar ik vond het een beetje dom.

#00:24:27-8# I: Ja, maar ze zitten nog steeds op dat getal ongeveer van 15.000 of 14.000

#00:24:33-8# R: Ja, daarom! Eigenlijk moet dat voorstel alsnog in stemming gebracht worden (beiden lachen). Want dat is één van mijn bezwaren, dat ik zeg: wij zijn de grootste kerkgenootschap in Nederland, de buitenkerkelijken, die zijn groter dan, ik geloof, de kerkgenootschappen samen. En dan heb je 13.000 leden, dat is toch te gek, daar moeten we toch wat aan doen? Tientjeslid.

#00:25:03-5# I: Het wordt opgenomen en (beiden lachen) wie weet wat er nog gebeurt.

#00:25:06-8# R: Maar er is dus een belangrijke omwenteling geweest en dat is: Nederland is in belangrijke mate humanist geworden. De Nederlandse bevolking heeft in belangrijke mate de waarden waar het humanisme voor gestreden heeft, geaccepteerd. Het is zo bijzonder niet meer. Als u vindt dat onze vrijheid steeds weer verdedigd moet worden, is het eigenlijk een beetje achterhaald. Dat vinden wij vanzelfsprekend.

#00:25:41-7# I: Dus allerlei humanistische waarden zijn doorgesijpeld naar de samenleving. Dus mensen denken als het ware humanistisch, maar dat is nog wat anders dan lid worden van het HV. Heeft dat ook iets te maken met de individualisering, denkt u?

#00:25:54-3# R: Ik denk dat heel belangrijk is, het feit dat we niet meer in een strijdpositie zitten. We worden niet meer...

#00:26:03-6# I: Uitgedaagd.

#00:26:03-6# R: Uitgedaagd en onderdrukt (beiden lachen).

#00:26:07-9# I: Door het neoliberalisme.

#00:26:10-4# R: Dat mijn idee is dat het humanistisch gebeuren vooral een internationale taak heeft gekregen. Want er is natuurlijk in de wereld nog een heleboel te doen. (I: Nou en of.). En die Boris van der Ham, u welbekend, die heeft dus destijds een televisie-uitzending gehad en die vond ik heel goed. Dat ging over de wereld en er is in de wereld nog een heleboel voor buitenkerkelijken om bij te trekken (I: Nou en of). Ik heb dan nog speciaal, dat heb ik ook op een congres gelanceerd, ik heb tegen het hoofdbestuur gezegd: 'Jullie moeten naar Rusland.' Ik zeg: 'Vanuit Almelo hebben we de paus op een gegeven moment gevraagd als humanisten om naar zijn ambtgenoot in Rusland te gaan.'

#00:27:13-5# I: Van de Russisch-Orthodoxe kerk?

#00:27:15-0# R: Ter wille van de wereldvrede. Want het is eigenlijk van den gekke dat de Russen die in menig opzicht dichter bij ons staan dan onze vrienden de

Arabieren en noem maar op, Chinezen, we staan eigenlijk dichter bij de Russen dan bij dat soort landen die dan onze vrienden zijn, hè, de Turken... Dus ik heb gezegd: 'Het bestuur vraagt de paus om ter wille van de wereldvrede contact te zoeken met zijn ambtgenoot.' Ik heb een nette brief op ontvangen, dat we geprezen werden voor onze inzet. We kregen ook een pauselijke zegen, maar het lag vooralsnog niet in de planning. (I lacht). En een paar maanden later heeft hij zijn ambtgenoot ontmoet op Cuba. (I: Kijk!) Ja, niet omdat wij dat gevraagd hebben (beiden lachen).

#00:28:11-5# I: Nee, nee, toevallig.

#00:28:11-5# R: Maar dat is in het kader van de wereldvrede best van belang. Het irriteert me dan een beetje dat ze dan zo moeilijk doen over de relatie met mensen rond Trump. En die bewonder ik helemaal niet, maar ik vind het wel goed dat ze relaties met Rusland willen verbeteren. En daar doen ze dan heel moeilijk over. Dan denk ik: 'Jongens, dat is nou zo belangrijk, dat is de meest bedreigende conflictmogelijkheid die we hebben. Een oorlog met de grote atoommacht Rusland. Dat kost ons handenvol geld, dan moeten we méér geld uitgeven in verband met die 2 procent, terwijl, we kunnen veel beter dat geld gebruiken voor betere dingen.'

#00:28:56-1# I: Voor vriendschap.

#00:29:00-6# R: En voor mijn part ook een beetje voor de relaties met Rusland van uitwisseling enzovoort. Er is gelukkig volgend jaar voetbal in Rusland (I: Hopelijk zijn we erbij). Dat soort dingen, hè, sport, cultuur, enzovoort.

#00:29:11-2# I: Oké, een gloedvol betoog, meneer Gietelink (beiden lachen) voor de wereldvrede.

#00:29:19-5# R: Daar doen wij dus te weinig aan, vind ik. Ik vind dat het Humanistisch Verbond te weinig doet aan het bevorderen van de wereldvrede en met name vind ik dat er mogelijkheid moet zijn om met de Russische humanisten betere contacten te leggen.

#00:29:36-6# I: Waarvan akte (gelach). Maar even terug naar Nederland. Dus we zitten nu al in de jaren zestig hè, Almelo en voorzitter van de gemeenschap daar. U bent nog steeds lid, ook nog steeds actief? Of niet?

#00:29:54-7# R: Ja, dat is heel vervelend, dat ik dat moet zeggen. Ik ben dus na tien jaar ongeveer opgehouden als voorzitter. Ik vond dat er maar eens een ander moest komen. En één van mijn naaste medewerkers op de gemeente die heeft dat toen overgenomen. Drs. Karel de Bruijn. Op een gegeven moment, dat is misschien al wel vijf jaar geleden, in elk geval jaren geleden, drie jaar misschien, mijn geheugen is beter over het oude jaartallenboekje dan over de meer recente dingen, was het zo dat de voorzitter overleed en de secretaris hield ermee op en toen wilden ze de afdeling opheffen. Of laten inslapen of zoiets. Toen heb ik gezegd: 'Dat is toch van den gekke, dan kunnen we toch niet maken?' We hadden op papier nog honderd leden. Ik heb gezegd: 'Als ik een secretaris krijg, dan ben ik bereid - hoewel ik eigenlijk veel te oud ben - om dan nog maar weer een keer voorzitter te worden.'

#00:31:09-8# I: Want, wanneer speelde dit wat u nu vertelt?

#00:31:11-7# R: Een jaar of drie geleden.

#00:31:18-4# I: Ja, ja. En er was ook geen mogelijkheid om de gemeenschap Almelo onder te brengen bij een andere gemeenschap?

#00:31:22-9# R: Ja, daar hebben we over gepraat om die dan te laten toetreden tot Midden- en Zuid-Twente. Daar zijn besprekingen over gegaan en wij hebben gemerkt - wij hebben dat ook aangekondigd - dat onze leden daar welkom waren enzovoort. Wij hebben toen gemerkt dat hele seizoen dat er geen leden uit onze kring daar naartoe gingen. Behalve ik en nog een paar mensen, gingen die mensen daar niet naartoe.

#00:31:58-5# I: Had dat ook met de afstand te maken?

#00:31:59-4# R: Ja, ook wel. En wij hadden, dat vond ik een beetje teleurstellend, wij zijn... in principe moeten we wel een paar leden in het bestuur hebben dan. 'Ja, dat kon zomaar niet' zeiden ze. Ik zei: 'Ja, in principe moet je dan denken aan een tweede voorzitter, een tweede secretaris en een tweede penningmeester. Maar als drie te veel is, mogen het er ook twee zijn.' Maar daar deden ze moeilijk over. En dat heeft mij wat...

#00:32:33-1# I: En waarom deden ze daar moeilijk over?

#00:32:33-1# R: Ja, ze vonden dat ze dat eigenlijk niet nodig hadden. Ik was daar wat teleurgesteld over.

#00:32:36-1# I: Pottenkijkers...

#00:32:41-3# R: Ja, dat ze zichzelf wel konden redden, dat ze geen mensen van anderen nodig hadden daarvoor.

#00:32:43-8# I: Dat was teleurstellend voor u.

#00:32:46-6# R: Dat was teleurstellend. Toen heb ik gezegd: dan doen we het niet. Dan gaan we zelf / dan krabbelen we maar weer op. Nou, daar zijn we dan nu mee bezig. Ik ben daar eigenlijk niet goed genoeg in, maar het is beter dan niks. Ik heb bijvoorbeeld onlangs Christa Compas gestrikt in het Humanistisch Café in de bibliotheek in Almelo. We hebben de boel wat verlegd naar het centrum, hebben we op zaterdagmiddag dan enige keren een Humanistisch Café en één van de spreeksters was dan Christa Compas, u welbekend.

#00:33:24-6# I: Ja, de directeur, hè?

#00:33:26-5# R: En we hebben onlangs iemand gehad over voltooid leven. Dat was dus een man uit de club van, hoe heet dat ook alweer, die club voor vrijwillige

euthanasie, hebben we gevraagd om ons een verhaal te geven over de mogelijkheden die die club heeft, maar ook over de problematiek die voortkomt uit een wetsvoorstel.

#00:34:03-5# I: Van D66.

#00:34:03-5# R: Ja, dat was een interessante lezing en dat is natuurlijk een heel actueel want officieel is dat wellicht een struikelblok geweest in de formatie dat de (I: ChristenUnie) ChristenUnie en D66 in dat opzicht in medisch-ethisch vlak niet tot elkaar zouden kunnen komen.

#00:34:25-5# I: Kon je verwachten, hè?

#00:34:30-9# R: Ja. Ik heb ook gezegd, ik heb een ingezonden stuk geschreven van: ja, ik weet niet of het daar nu op af moet springen, want het is nu maar een klein deel van de beleidsdingen die gebeuren moeten. En anders moeten ze toch maar denken aan de PvdA, met zijn 9 leden, die dan wel in de oppositie kan gaan, maar of ze daarmee veel leden terugwinnen, is zeer de vraag. En die PvdA kan dan ook eisen stellen en bijvoorbeeld zeggen van: wij willen dan wel twee behoorlijke ministersposten, bijvoorbeeld Sociale Zaken voor Asscher en Financiën voor Dijsselbloem. Dat is nog niet geplaatst dat stuk.

#00:35:01-7# I: Welke krant?

#00:35:09-4# R: In *Tubantia*. Twentse krant *Tubantia*.

#00:35:13-3# I: Ja, ja. Maar u bent erg actief en u volgt dus het nieuws erg intensief?

#00:35:20-2# R: Ja, ik schrijf ook over internationale politiek, de dingen die ik zeg over Trump enzo.

#00:35:25-0# I: Over de wereldvrede.

#00:35:24-4# R: En af en toe in het *NRC* een stukje van me.

#00:35:30-7# I: Want u leest ook de *NRC*.

#00:35:31-4# R: Ja, ik lees 'm, maar ben geen abonnee, maar ik lees hem wel. Ik vind één abonnement op een krant eigenlijk al genoeg hoor.

#00:35:40-1# I: Ja, het is een dure...

#00:35:40-1# R: Maar als je de wereld wilt bereiken in Nederland, dan is het beter dat je in de *NRC* een stuk hebt dan in de Twentse krant *Tubantia*. I: Ja, dat klopt. (beiden lachen).

#00:35:50-7# I: Uw vrouw was ook lid van het HV, was zij ook (?). Want u heeft ook kinderen, vier kinderen gekregen en dat kon allemaal gewoon doorgaan.

#00:36:01-7# R: Ja, dat kon gewoon doorgaan.

#00:36:03-3# I: Maar uw vrouw was ook lid van het HV, maar ook actief of niet?

#00:36:03-9# R: Ja, die was ook actief. Op een gegeven moment die is schoolpsycholoog, begeleidings/... hoe heet zoiets?

#00:36:09-9# I: Begeleidingsdienst.

#00:36:13-5# R: Psycholoog in Twente geweest en die is ook nog een paar jaar voorzitter geweest van Humanitas. Dus dat was best actief, ja.

#00:36:25-4# I: Wat was de naam van uw vrouw?

#00:36:25-4# R: Lies Gietelink-Govers.

#00:36:28-2# I: Govers, ja ja.

#00:36:31-2# R: Ze is afgestudeerd in Amsterdam.

#00:36:42-5# I: Als psychologe.

#00:36:41-9# R: Psychologe, ja, (stilte) (zucht). Nou, we zijn zo'n beetje klaar, denk ik, of niet?

#00:36:49-7# I: Nou, 'es even kijken. Dat u lid werd van het HV, eerst van die studentenvereniging en later van het HV, was toch vlak na de oorlog. Heeft u daar thuis over gepraat met uw ouders en wat vonden die daarvan? Of was u al zo zelfstandig en losgeweekt zal ik zeggen van het ouderlijk gezin dat u die beslissing eigen...

#00:37:12-4# R: Mijn vader was nogal gelovig, (I: Ja), hij was wel vrijzinnig, maar hij was ook duidelijk gelovig (I: Ja) en daar heb ik hem graag in gelaten.

#00:37:22-7# I: U hebt het niet verteld dat u lid werd van...

#00:37:24-0# R: Jawel, hij wist dat allemaal wel. Hij deed er ook niet moeilijk over, maar hij hield zelf vast aan zijn geloof. (I: Ja). En wat ik zeg: ik kom uit vrijzinnig-christelijke hoek, dat is natuurlijk wel heel wat anders dan als je uit gereformeerde of streng-katholieke hoek kwam. Hè, ik moet je trouwens zeggen: wij hadden als vrienden ook katholieken. Mijn collega's, mijn directe collega's in Hengelo en Enschede, waren katholiek bijvoorbeeld. Daar hebben we wel vriendschap mee gesloten. We hebben ook wat carnaval met hen gevierd en dat het humanistisch hart geen kwaad gedaan (beiden lachen).

#00:38:06-8# I: Nee, nee, zeker niet. Want wat ik ook wel eens hoor van mensen die dan lid worden van het HV, zo was ik laatst bij een mevrouw, en die vertelde dan dat

haar omgeving, protestants-christelijk, dat ze werd uitgemaakt voor heiden en dat ze in de hel zou komen. Dus er was echt een kloof tussen humanistisch denkenden en christenen.

#00:38:27-4# R: Ja, mijn eerste burgemeester in Almelo die deed daar ook wel wat moeilijk over. Die was een CHU-man, een duidelijke hervormde man. Ik liet hem dan weten bijvoorbeeld dat ik nogal gecharmeerd was van een paar toneelstukken van Sartre en dat vond hij eigenlijk maar niks. Maar hij heeft het tóch wel geaccepteerd. Ja, hij vond het toch niet helemaal zo gek. Want hij heeft me nog meegevraagd toen hij burgemeester van Delft werd of ik met hem mee wilde gaan. Dus zo erg was het niet.

#00:39:11-7# I: Nee, zo erg was het niet. (gelach) Maar u heeft er verder geen last van gehad, van het feit dat u lid...

#00:39:21-6# R: Nee, geen last van gehad.

#00:39:22-3# I: U heeft vier kinderen, samen met uw vrouw. En ook nog een tijdje een vijfde kind uit Bulgarije, zozegd (gelach).

#00:39:37-7# R: Nou ja, dat was eigenlijk meer een oom, hè? Want dat was dan iemand van achterin de twintig denk ik.

#00:39:40-2# I: Oké. Maar heeft u in uw gezin een humanistische opvoeding gepraktiseerd om dat zo te zeggen? Of heeft u uw kinderen bepaalde waarden bijgebracht die nauw aansluiten bij het humanisme?

#00:39:57-9# R: Ja, maar niet erg uitdrukkelijk.

#00:39:59-9# I: Eerder terloops en voorlevend, dan...

#00:40:01-5# R: Ja, en ze wisten dus dat wij die functies hadden en ze zijn ook wel eens mee geweest naar een lezing ofzo. Maar ze zijn geen van allen lid geworden. Een beetje jammer.

#00:40:25-1# I: Ja.

#00:40:28-8# R: Mijn oudste is filosoof geworden. (I: Aha). Die studeerde in Amsterdam en hij had zijn kandidaats rechten, dacht ik. En toen zei hij: En nou ga ik filosofie studeren. Ik zei: Jongen, doe dat nou maar niet, maak dat rechten nou maar af, want ik lees nooit een advertentie: Gevraagd: Filosoof. Ja, maar goed.

#00:40:59-0# I: Eigenwijs (lachend).

#00:41:04-8# R: Hij wilde toch filosofie studeren en goed, dat heeft hij gedaan. En hij (lachend) het is meer een advocaat hoor. En hij helpt ook wel eens met de verkoop van zo'n huis bijvoorbeeld.

#00:41:17-2# I: Dat hij (?) aan de telefoon?

#00:41:17-2# R: Daar bemoeit hij zich dan ook mee. Hij heeft natuurlijk wel een beetje juridische achtergrond. Maar hij is dus gaan toneelspelen. Hij heeft een toneelgroep. *Nomade*. En hij heeft daar ook toneelstukken voor geschreven als een kleine Molière. Toneelschrijver, regisseur, acteur, producent. Maar goed, die jongen doet dat al meer dan 25 jaar, heeft ook wel enige stukken geschreven waarvan ik zeg: 'Nou, dat vind ik toch wel knap hoor.'

#00:41:54-0# I: Ook voor grotere gezelschappen opgevoerd of niet?

#00:41:59-4# R: ja, in den lande opgevoerd. Op meestal een beetje bijzondere plekken. Hij heeft ook wel eens een stuk gekocht, een paar jaar geleden, *The King's Speech*, ken je dat stuk? Die Engelse koning...

#00:42:19-8# I: Ja, Edward.

#00:42:21-2# R: Die aftrad en zijn broer George, Albert, zijn broer Albert die staat erin. En die naam Albert was nog te Germaans, die moest toen George gaan heten. En die is toen koning geworden en heeft het voor elkaar gekregen op het moment dat hij breeduit moest spreken over de oorlog, dat hij zonder stotteren...

#00:42:48-9# I: Ja, na heel veel training, hè?

#00:42:49-6# R: Ja, dat was een heel aardig stuk en ik heb hem dat afgeraden. Want ik zeg: 'Dat is een heel goede film jongen, waarom zou je...' Ja, maar mensen willen dat dan toch... Afijn, dat is goed afgelopen. (I: Kijk) Daar heeft hij aardig belangstelling voor gekregen.

#00:43:04-6# I: Ja ja, maar dat is uw oudste zoon. En uw andere kinderen, hoe zijn die terecht gekomen?

#00:43:11-9# R: Dan heb ik nog een jongen die is politicoloog. Daar heeft hij nooit een baan in gekregen. Die is reisleader voor buitenlandse fietsgroepen. Die fietst met Amerikanen, Italianen, Fransen enzovoorts door de Randstad, Holland. En tegenwoordig heeft hij, als het seizoen wat te koud is voor Nederland, dan fietst 'ie aan de Moezel, of de Rijn of de Main of de Loire. (I: Ja, ja.) Of zelfs in Noord-Italië, tussen Verona en Venetië. Hij heeft ook een Italiaanse vrouw eraan overhouden. Dus ik heb een half-Italiaanse kleindochter (I: Leuk). Goed, die kan zich redden, maar daar zeg je het ook mee. Een schaarse boterham. (I: Ja). En dan heb ik nog een jongen, die heeft een vrij goeie functie bij de KPN in Den Haag, heeft ook een fijn pensioen, dus dat is een huisje-boompje-beestje / heeft een huis.

#00:44:18-1# I: Heeft hij ook gestudeerd?

#00:44:18-1# R: Ja, die is HTS'er Telecommunicatie ofzo. En dat is wel grappig, die jongen heeft zijn scriptie afgemaakt op de Technische Hogeschool in Utrecht, in Twente, en die heb ik helpen komen. Want ik zat namens de gemeente Almelo in

twee lobbygroepen. Eén voor de wegen, in het bijzonder de E8, als de Nederlandse autosnelweg door Twente moest, de A1 heet 'ie. En een andere was de vestiging van een derde Technische Hogeschool in Twente. Dus ik heb in 1960 met de kinderwagen gelopen met een plakkaat daarop: 'Twente stelt de eis: hoger onderwijs'. (I grinnikt) Mijn toenmalige burgemeester Ravesloot waar ik het over had, die vond dat eigenlijk niet kunnen 'Twente stelt de eis', dat toen de minister van Onderwijs op bezoek kwam in het kader van die overlegzaak op het stadhuis in Almelo, toen moest dat 'Twente stelt de eis' moest weg (beiden lachen).

#00:45:31-7# I: Dat was te dwingend, jaja.

#00:45:35-7# R: Maar goed, onder leiding van de toenmalige burgemeester van Enschede, Willem Thomassen, hebben wij een lobbygroep gehad die dus echt ook gebruik maakte van Kamerleden uit Twente in Den Haag. En dat is gelukt om die inderdaad in Twente te krijgen, want we hadden nogal wat concurrentie van Zwolle, van Deventer, van Arnhem. Dat is voor Twente een zegen geweest, want het ging er natuurlijk heel slecht met textiel en confectie en dat is nou een heel belangrijk bedrijf geworden.

#00:46:07-1# I: De Technische Universiteit.

#00:46:09-4# R: Dat uitstraling heeft. Met kleinere bedrijven, ZZP, jongens in de telecommunicatie enzovoort. Mijn dochter is afgestudeerd als balletdocente en toen was ze afgestudeerd, dat was heel wat hoor, een zware opleiding, is ook een hogere middelbare schoolopleiding...

#00:46:35-7# I: Ja, HBO-opleiding.

#00:46:36-8# R: HBO. En toen kreeg ze moeilijkheden met haar heup. Toen zei die dokter die bij ons gewoond had, die orthopedisch chirurg: 'Annelies, dat is al iets / die heup zit er eigenlijk niet goed in sinds de geboorte (I: Mmm) en het is heel ingrijpend om dat te veranderen, want je kunt beter wat anders gaan doen.' En toen is ze bewegingsleer gaan doen en nu heeft ze een tango school in Utrecht.

#00:47:11-9# I: Kijk, dat is leuk zeg! Ja ja. Allemaal goed terecht gekomen.

#00:47:13-5# R: Toch nog goed terecht gekomen. Maar geen pensioen.

#00:47:17-9# I: Nee (beiden lachen). Ik denk inderdaad dat we aan het eind van het interview zijn gekomen. Nog één vraagje: maakt u gebruik van diensten van het HV? Ik bedoel eh...

#00:47:32-8# R: Ik probeer dus met het HV sprekers te lenen, dat vind ik wel belangrijk en daar moet ik ook wat actiever in worden nog, want ik moet eigenlijk nu het programma maken voor komend seizoen. Want ik zit Boris al achter de broek of 'ie eens een keer wil komen. Dat doe ik dan met Linda de Wit ofzo, die is secretaresse.

#00:47:57-3# I: Ja ja, ik ken de naam.

#00:48:01-1# R: En ik zat ook net te denken aan iemand die ik dan misschien ook zou kunnen vragen, die over de historie praat van het Humanistisch Verbond. Een meneer Jansen misschien?

#00:48:14-8# I: Bert Gasenbeek.

#00:48:16-3# R: Of Bert Gasenbeek. Dat lijkt me ook wel een leuk onderwerp.

#00:48:20-5# I: Ik schrijf de naam voor u op.

#00:48:21-9# R: Ja.

#00:48:24-3# I: Hij weet veel van de geschiedenis van (?)

#00:48:26-6# R: Ja, dat is heel aardig. Als 'ie bereid is om een zaterdagmiddag naar Almelo te komen.

#00:48:32-8# I: Hij doet dat regelmatig, hij gaat regelmatig het land in. Maar zullen we even het interview afmaken?

#00:48:39-2# R: Ja. Want u zegt: 'Maak je gebruik van de diensten?' Ja. (I: Ja, inderdaad). [Denkpauze R]. Want ik ben dus ook naar het congres gegaan in Hilversum was dat.

#00:49:01-1# I: Het laatste congres, ja.

#00:49:01-1# R: Waarbij ik dus het hoofdbestuur heb opgeroepen om naar Rusland te gaan (I: Ja, ja.) Onder vermelding van onze relatie met de paus (beiden lachen). Vonden ze wel leuk natuurlijk. Ik ben ook wel van plan om naar Amsterdam te gaan. Daar is binnenkort iets voor actievelingen van het Humanistisch Verbond, half juni ofzo, dat soort dingen, ik hou dat wel bij. Ik vind het ook leuk dat er een universiteit is voor Humanistiek. Dat is een wondertje eigenlijk toch dat 'ie er is, überhaupt. (I: Jazeker.) Voor zo weinig leden, het Humanistisch Verbond, dat ze dan een universiteit hebben. Dat is nog weer iets anders dan de Vrije Universiteit in Amsterdam, die hadden ook een hele grote achterban.

#00:49:55-1# I: Precies.

#00:49:58-1# R: Van Abraham Kuyper en de zijnen.

#00:49:59-4# I: Ja, 't is ook een wonder. Maar het is toch gelukt in 1989 is hij gestart.

#00:50:04-9# R: Geweldig!

#00:50:04-9# I: Ja, een mooie universiteit hoor.

#00:50:07-9# R: Ja, is ook een leuke plek. (I: Prachtig). Alleen moeilijk parkeren.

#00:50:15-0# I: Ja, maar ook qua inhoud hè? Dus wat je daar leert, is echt zeer de moeite waard.

#00:50:16-7# R: Zo, ja. En dat is natuurlijk ook heel belangrijk in het kader van dat wetsvoorstel.

#00:50:26-6# I: Van D66, ja.

#00:50:26-6# R: Over voltooid leven. Want dan wordt er een beroep gedaan op niet-medici om dat te begeleiden, want het is natuurlijk best een beetje een moeilijk onderwerp. (I: Nou en of!). Ik ben daar ook wat genuanceerd in, hoor. In principe sta ik er wel achter, maar ik begrijp best dat het toch wel een gevoelig onderwerp is.

#00:50:45-9# I: Nou en of, ja.

#00:50:45-9# R: Het is voor mij niet zo'n probleem, moet ik zeggen.

#00:50:48-9# I: Maar ondanks uw hoge leeftijd bent u nog erg actief, ja, dat is...

#00:50:52-2# R: Ja, ik kan me wel voorstellen dat er partijen zijn die zeggen: 'Je moet mensen niet als het ware het idee geven dat ze overbodig zijn en dat ze er dan maar mee op moeten houden'. Dat zit er een beetje in, dat mensen dat zouden kunnen voelen, van: 'Ja, wat moet ik nou nog langer?'. Ik begin me ook wel een beetje te generen dat ik zo lang met pensioen ben.

#00:51:22-7# I: Ja. (lacht) Maar het is een moeilijk onderwerp, dat ben ik helemaal met u eens.

#00:51:24-8# R: Maar het zal waarschijnlijk wel doorgaan. Tenzij die ChristenUnie in de formatie toetreedt. Het CDA is natuurlijk ook aarzelend in deze zaken.

#00:51:37-9# I: Ja, zeker weten. Daar heb je ook weer allerlei bloedgroepen in dat CDA, hè? Maar dan moet het nog door de Eerste Kamer, die race is ook nog niet gelopen.

#00:51:51-4# R: Maar als de PvdA nou zou toetreden, hebben ze een meerderheid in beide kamers.

#00:51:55-4# I: Ja, klopt. Maar Asscher houdt de boot nog steeds af. (R: Ja.) We gaan het zien. Maar nu krijgen we dus een nieuwe informateur, Tjeenk Willink, PvdA-man, man met veel gezag, dus ik ben benieuwd...

#00:52:10-1# R: Ja, ik heb tegen Asscher gezegd, die was in Almelo voor de verkiezingen, ik zeg: 'Meneer Asscher, ik ben van plan op u te stemmen. Ik vind wel dat Samson grote kwaliteiten heeft, maar ik merk gewoon dat hij te weinig stemmen krijgt in de peilingen. Dus ik gun u graag de twijfel dat u dat beter doet.'

#00:52:35-8# I: Ja, het voordeel van de twijfel.

#00:52:38-5# R: Ja. Dus ik ben eigenlijk van D66-huize, maar ik ga dan nu PvdA stemmen. Ik ben ook PvdA-lid geworden. (I: Kijk). Het jongste lid, van de afdeling Almelo (beiden lachen).

#00:52:57-4# I: Oké, meneer Gietelink, hartelijk dank voor dit interview. Ik ga ervanuit dat alles gezegd is wat u had willen zeggen over...

#00:53:06-7# R: Ja, dat zal best, ik heb misschien ook nog wel wat vergeten. Maar ik vond het eigenlijk ook niet zo belangrijk wat ik te zeggen had...

#00:53:13-4# I: Nou, dat moet u niet zeggen.

#00:53:13-4# R: Maar er zitten misschien toch wel een paar leuke...

#00:53:16-2# I: Zeker weten.

#00:53:16-2# R: U gaat er behoorlijk in snijden, neem ik aan.

#00:53:19-9# I: Nee, het wordt helemaal / het wordt getranscribeerd. Ik ga even / we stoppen nu met het interview, nogmaals hartelijk dank, meneer Gietelink.

#00:53:26-1# Einde interview